

FYLKESMANNEN I NORD-TRØNDELAG

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler: Anne Sundet Tangen

Deres ref.:
Vår ref.: 2007/3122

Vår dato: 28.01.2008
Arkivnr: 461.3

Ecopro AS
Russerveien 10
7650 Verdal

Utslippstillatelse for Ecopro AS biogassanlegg i Skjørdalen, Verdal

Med hjemmel i forurensningslovens §§ 11 og 16, gir Fylkesmannen utslippstillatelse til biogassanlegg i Skjørdalen i Verdal. Driften skal tilfredsstillende vilkår satt i utslippstillatelsen.

Redegjørelse for saken

Ecopro AS har i brev av 18.06.2007 søkt Fylkesmannen om utslippstillatelse for biogassanlegg i Skjørdalen, Verdal kommune. Det er gjennomført offentlig høring av søknaden, og parter er varslet. Høringsfristen var 01.09.2007. Det er kommet inn åtte uttalelser til søknaden.

Lokalisering er godkjent iht. plan- og bygningsloven. Det er gjennomført konsekvensvurdering av tiltaket, der flere lokaliseringer av anlegget har vært vurdert. Konsekvensvurderingen inneholder en omfattende utredning, som har ligget til grunn også ved behandlingen av søknaden om utslippstillatelse.

Det er søkt om behandling av inntil 50 000 tonn våtorganisk avfall og slam pr. år. Avfallet skal behandles i bioreaktorer med uttak av biogass. Gassen skal brukes til strømproduksjon. I tillegg vil det bli produsert gjødselvare, som skal brukes til jordforbedringsmiddel.

Prosessavløp fra anlegget skal etter forbehandling ledes inn på kommunalt avløpsnett, og til kommunens hovedrenseanlegg. Utslipp til luft skal renses i et biofilter som oppgraderes med jevne mellomrom. Det skal gjennomføres et program for overvåking av utslippene fra anlegget.

Høring av søknad

Det er gjennomført offentlig høring av søknaden, og parter er varslet ved direkte tilskrivning. Kunngjøring ble foretatt i Trønder-Avisa og Verdalingen/Innherreds folkeblad samt på Fylkesmannens hjemmesider på internett. Høringsfristen var 01.09.2007.

Det er kommet inn åtte uttalelser til søknaden. Uttalelse har kommet fra følgende: Reindriftsforvaltningen, Sametinget, Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Verdal kommune/Ressurssenter helse, omsorg, velferd, Kværna/Gaute Adler Nilsen, Naturvernforbundet og Innherred samkommune.

Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag uttaler i brev av 06.08.2007 at de ikke kan se at tiltaket kommer i konflikt med reindriften i området, og har ut fra dette ingen merknader.

Sametinget har i brev av 09.08.2007 anført følgende: ”Etter vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til planforslaget. Skulle det likevel under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken. Vi minner om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge kml. § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være hustufter, gammetufter, telboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. §§ 3 og 6.”

Arbeidstilsynets uttalelse av 16.08.2007 orienterer om at det er gitt samtykke etter arbeidsmiljøloven. Arbeidstilsynet varsler tilsyn ved anlegget med fokus på eksponering for biologiske faktorer i arbeidsmiljøet.

Mattilsynet har avgitt uttalelse 21.08.2007. Det vises i uttalelsen til at anlegget pga. at det skal behandle animalsk avfall kommer inn under FOR 1999-11-05 nr 1148: Forskrift om transport og behandling av animalsk avfall, og anlegg som behandler animalsk avfall. Forskriftens formål er å forebygge smittespredning i forbindelse med transport og behandling av animalsk avfall. Forordningen for animalske biprodukter 1774/2002 vil erstatte den overnevnte forskriften, og anlegget blir bygget for å tilfredsstille kravene i forordningen. Formålet med forordningen er å forebygge at biprodukter av animalsk opprinnelse gir opphav til sykdommer hos fisk, dyr eller mennesker. Forordningen har en rekke nye krav til transport og behandling av avfall som tradisjonelt har vært håndtert av miljømyndighetene alene. Mattilsynet anser behandling i biogassanlegg for å være en kvalitetsforbedring mht. smitterisiko i forhold til dagens anlegg, der avfallet komposteres åpent. Mattilsynet forutsetter at det innarbeides egenkontrollsystem som sikrer at regelverkets krav følges opp. Det vises til at det er aktuelt å motta kategori II-materiale som kjøtt og beinmjøl, slakteriavfall, husdyr og husdyrgjødsel for destruksjon (ved smitte). Mattilsynet opplyser om at dette vil kunne kreve andre rutiner for inntransport og behandling enn det som gjelder for våtorganisk avfall og slam. Dette kan få innvirkning på bruken av bioresten. Mattilsynet må informeres når det foreligger planer om å starte opp behandlingen av kategori II-avfall.

Verdal kommune Ressurssenter Helse, omsorg og velferd har avgitt uttalelse i brev av 20.08.2007. Det konkluderes med at ”Det foreligger alt for lite informasjon for å kunne vurdere evt. helsemessige konsekvenser av utslipp til vann. Undertegnede ber herved om at det utarbeides en mer utfyllende konsekvensutredning som belyser tydelig hvor vannet ledes til, kapasitet av systemet, vannsammensetning m.m. før det slippes ut 40 til 70 million liter prosessvann årlig.”

Kværna ved Gaute Adler Nilsen har avgitt uttalelse til søknaden i brev av 31.08.2007. Det pekes på usikkerhet mht. utslippene fra anlegget, bl.a. mht. tungmetaller. Kværna er kritisk til

størrelsen på anlegget, og peker på at flere små anlegg vil være ressursbesparende. Det stilles generelle spørsmål ved anbudsreglene som gjelder for avfallet som skal leveres til Ecoproanlegget.

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag har avgitt uttalelse i brev av 31.08.2007.

Naturvernforbundet er i utgangspunktet positiv til etableringen, men forutsetter fullverdig gjenvinning av avfallet. Det pekes på at søknaden mangler dokumentasjon for utnyttelsen av metangassen. Forbundet mener også at søknaden mangler planer og dokumentasjon for mengder og kvaliteter av utråtnings slam/biorest. Følgende anføres: "Ecopro må komme opp med en plan for handteringen. Spesielt viktig er det at lagringen av bioresten/plantenæringen som er flytende sikres mot metanutslipp, likedan at det blir bygd et anlegg for kvalitetssikret kompostering – biorest -/slamkomposteringen må gjennomføres uten større lukt- og klimagassutslipp. Det vil si en kvalitetsmessig bedre kompostering enn dagens metode i Skjördalen". Forbundet mener at det er riktig å kun gi en midlertidig utslippstillatelse for 15 000 tonn matavfall og 15 000 tonn avløps slam. Det pekes på at "a) Vi mener at Fylkesmannen må kreve at det blir lagt fram konkrete planer for gjenvinningen av utråtnings slammet til jordbruksformål. Gjerne med en romslig tidsfrist for gjennomføring av planene. Naturvernforbundet gjentar sitt tilbud om studiebesøk. Jfr. vedlegget "Nytt syn på bioresten. b) Energigjenvinningen er omtalt i vakre ord og vendinger. Det er etter vår mening ikke tilfredsstillende. Vi holder fast ved vårt tidligere forslag til løsning: oppgradering av biogassen til 97 % ren metan for bruk, fortrinnsvis på lokal busstrafikk."

Naturvernforbundets fylkeslag har innhentet uttalelse fra lokallaget i Verdal. Lokallaget uttaler følgende at: "Med drift av Ecopro sitt anlegg for mottak og behandling av organisk avfall fra store deler av landet vil Verdal importere miljøbelastninger.". Det pekes på følgende miljøbelastninger: økt trafikk på riksveg 72, utslipp av lukt, gass og støy, utslipp av tungmetaller og næringssalter samt utslipp av drivhusgasser. Det forventes at en evt. utslippstillatelse vil sette svært strenge krav til ressursutnyttelse, energibruk og forurensning. Det kommenteres at metangassutnyttelse bare til strøm er for dårlig, at nedkjøling av overskuddsvarme er for dårlig energibruk, og at nitrogenutslippene til det kommunale avløpsnett er uakseptable. Lokallaget avslutter med at "Skal anlegget driftes på denne måten, altså uten optimal ressursutnyttelse og energibruk, ser vi oss nødt til å protestere på at tungtrafikken på RV 72 skal øke."

Naturvernforbundets uttalelse inneholder vedlegget "Nytt syn på bioresten" av 29.08.2007. At bioresten holder god kvalitet, og er egnet som jordforbedringsmiddel, fokuseres i vedlegget. Det pekes på mangler i søknaden mht. utnyttelse av bioresten, og det inviteres til studiebesøk for å øke kunnskapen på området.

Innherred samkommune har i brev av 04.09.2007 oversendt samlet saksframstilling med uttalelse etter behandling i plan- og utviklingskomiteen 21.08.2007. Kommunen har gjort følgende vedtak:

1. Verdal kommune er positiv til at Ecopro etablerer en bedrift som viderefører avfall/slam og samtidig bidrar til å redusere luktproblematikken i området.
2. Verdal viser til tidligere utredninger i forbindelse med reguleringsplan og KU for anlegget.
3. Uansett løsning for utslipp av prosessvann krever kommunen at Ecopro bygger forreusenanlegg på stedet. Anlegget må ha kapasitet til å motta alt utslipp.
4. Kommunen vil kreve at det inngås en påslippavtale mellom Ecopro og Verdal kommune.
5. Hvis tiltakshaver mot kommunens tilrådning gis anledning til å bygge infiltrasjonsanlegg, krever kommunen en forutgående mer omfattende utredning som også omfatter grunnforhold, avrenningsforhold, framtidig opphopning av stoffer med

evt. konsekvenser. En er spesielt engstelig for luktproblemer og opphopning av tungmetaller.

Alle uttalelsene til søknaden er oversendt Ecopro AS i brev av 10.09.2007 med anledning til å kommentere høringsuttalelsene. Ecopro AS har i brev av 28.09.2007 kommentert høringsuttalelsene. Ecopro AS har kommentert uttalelsene fra Verdal kommune Ressurssenter for helse, omsorg og velferd, Naturvernforbundet og Verdal kommunes plan- og utviklingskomite.

Til uttalelsen fra Verdal kommune Ressurssenter for helse, omsorg og velferd, opplyser Ecopro AS at anlegget garanterer en smittebarriere for alt behandlet materiale inkl. vann, ved koking og sterilisering i min. 133 °C og 20 minutter. Restproduktene fra anlegget, som avløpsvann og biorest, vil være kokte, steriliserte og smittefrie og skal ikke innebære noen helsesisiko. Det redegjøres for at avløpsvannet, som er kokt og sterilt, blir ledet til Verdal kommunes avløpsrensaneanlegg før utslipp til Trondheimsfjorden. Sammensetning og mengde avløpsvann vil bli overvåket.

Til uttalelsen fra Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag, orienteres det om at det skal gjennomføres kompostering av bioresten, og at denne skal tilfredsstillende gjødselvereforskriften. Ecopro AS har samarbeid med mottaker av biorest, og er positiv til studiebesøk. Det vises til at det pr. i dag ikke finnes marked for biogass for kjøretøy i Midt-Norge, men at alternativ til strømproduksjon løpende vurderes. Totalvirkningsgrad for energien fra anlegget er på 73 %. Av total tilført energimengde vil 11 – 18 % gå tapt i luftkjølere, Ecopro vurderer å utnytte denne energien til for eksempel tørking av bioresten. I tillegg vurderes resirkulering av prosessvannet til gjødselformål.

Til uttalelsen fra Verdal kommunes plan og utviklingskomite, anføres at det for tiden utredes et internt forrensaneanlegg, for å redusere belastningen på eksternt avløpsrensaneanlegg. Det vises til at det på forhånd er umulig å fastslå avløpsvannets mengder og sammensetning, dette vil først være klart etter prøveperioden. Det antas lavere belastning enn det som er omsøkt. Ecopro AS er innstilt på å inngå en påslippsavtale med Verdal kommune. Når det gjelder infiltrasjon av avløpsvann, ser Ecopro AS det som aktuelt å utrede dette spørsmålet nærmere. Ecopro AS uttaler at lukt er uakseptabelt.

Utkast til vilkår for anlegget er sendt til søker i brev av 03.01.2008, med anledning til å avgi uttalelse til utkastet innen 14 dager. Det ble i denne oversendelsen samtidig varslet om saksbehandlingsgebyr og plassering av virksomheten i risikoklasse. Ecopro AS har i e-post av 14.01.2008 varslet om at bedriften ikke har merknader. Fylkesmannen fastsetter derfor risikoklasse og saksbehandlingsgebyr for bedriften. Faktura for saksbehandlingsgebyr på kr 73 100 vil bli utsendt av Statens forurensningstilsyn.

Fylkesmannens vurdering

Avfallsmengdene som oppstår har i de siste årene vært økende. Samtidig gjenvinnes mer avfall. Avfall transporteres lengre enn tidligere. I de nye systemene for avfallsbehandling inngår anlegg for gjenvinning av avfall. Det er således behov for slike anlegg som følge av samfunnets/myndighetenes krav til avfallsbehandling. Generelt ser Fylkesmannen positivt på at det etableres anlegg for mottak og behandling av våtorganisk avfall og avløpsslam. Anlegget er et viktig bidrag i arbeidet for økt grad av gjenvinning. Det er imidlertid en forutsetning at driften skjer slik at miljøulempene blir så små som mulig.

I forurensningslovens § 29 er det satt krav til anlegg for behandling av avfall, - «Den som driver opplagsplass eller anlegg for behandling av avfall som kan medføre forurensning eller

virke skjemmende, må ha tillatelse etter reglene i kap. 3. I tillatelsen kan det settes vilkår blant annet om transport, behandling, gjenvinning og oppbevaring av avfall og tiltak for å motvirke at anlegget virker skjemmende.» Dette medfører at det er nødvendig med en konsesjonsbehandling av anlegget etter forurensningsloven.

Fylkesmannen har gitt innspill både i forbindelse med konsekvensvurderingen og utslippssøknaden for anlegget, for å påse at alle miljøvirkninger av anlegget er utredet. Vurderinger av hvorvidt anlegget kan medføre uakseptable utslipp av lukt, har vært høyt prioritert av Fylkesmannen ved behandlingen av saken. Det er stilt spesifikke krav mht. luktutslipp fra anlegget.

Det våtorganiske avfallet og avløpsslammet som skal mottas på anlegget, kan forårsake luktutslipp. Avfallet hentes med varierende hyppighet hos avfallsbesitter, og har vært lagret i kortere eller lengre tid før henting. På sommers tid kan nedbrytingen av avfallet være startet når det kommer til anlegget i Skjørdalen. Fylkesmannen er innstilt på at de tiltak som finnes skal iverksettes for å forhindre evt. luktulempen ved anlegget. Dersom det oppstår problemer ved anlegget, vil Fylkesmannen benytte omgjøringsreglene i forurensningslovens § 18 til å pålegge ytterligere tiltak. I forurensningslovens § 18 heter det at "Forurensningsmyndighetene kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelse etter loven, eller sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake dersom 1) det viser seg at skaden eller ulempen ved forurensningen blir vesentlig større eller annerledes enn ventet da tillatelse ble gitt, 2) skaden eller ulempen kan reduseres uten urimelig kostnad for forurenseren", og videre "Ved avgjørelser etter denne paragraf skal det tas hensyn til kostnadene en endring eller omgjøring vil påføre forurenseren og de fordeler og ulemper endring eller omgjøring for øvrig vil medføre".

Fylkesmannen har etter en totalvurdering kommet til at tillatelse kan gis. Tillatelsen gis under forutsetning av at gitte vilkår ivaretas. Vilråene er angitt i vedlegg til dette brevet. Driften skal foregå på en slik måte at nærmiljøulemper og faren for forurensning minimeres. Det er ikke gitt tillatelse til lokal behandling av forurenset vann fra anlegget ved infiltrasjon. Dette må evt. utredes nærmere dersom det blir aktuelt. Det er stilt krav til forbehandling av prosessavløpet før påslipp til kommunalt nett. Det forutsettes at bedriften innhenter påslippstillatelse fra kommunen. Det gis tillatelse til behandling av en totalmengde på inntil 45 000 tonn våtorganisk avfall og slam, ikke 50 000 tonn som omsøkt. I konsekvensvurderingen som er gjennomført for tiltaket, er det forutsatt en totalmengde etter utvidelse på 45 000 tonn. Fylkesmannen forholder seg til den mengden som er lagt til grunn i konsekvensvurderingen.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningslovens § 11 gis Ecopro AS utslippstillatelse for biogassanlegg i Skjørdalen i Verdalen. Driften av anlegget skal skje iht. fastsatte vilkår. Tillatelsen gjelder fra d.d.

Med hjemmel i forurensningsforskriftens kap. 39 om gebyrer til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven, vedtar Fylkesmannen gebyr for saksbehandlingen i sats 2, tilsvarende kr. 73 100.

Klageregler

Denne tillatelsen, samt vedtak om saksbehandlingsgebyr, er enkeltvedtak som kan påklages iht. klagereglene i forvaltningsloven. En evt. klage, som bør begrunnes, skal sendes til Fylkesmannen innen tre uker. Klageinstans er Statens forurensningstilsyn.

Ansvarsforhold m.m.

Denne tillatelsen kan endres eller omgjøres (dvs. oppheve eller endre vilkår, sette nye vilkår samt tilbakekalling av tillatelse) etter forurensningslovens § 18 dersom Fylkesmannen finner det nødvendig. Den ansvarlige for virksomheten er ansvarlig for at anlegget drives iht. tillatelsen. Driftes anlegget av andre enn virksomhetseier må virksomhetseier stille krav til vedkommende part for å oppfylle sitt ansvar etter denne tillatelse.

Denne tillatelsen fritar ikke søkeren for innhenting av tillatelser for andre sider ved virksomheten som eksempelvis arbeidsmiljø, brann- og eksplosjonsvern m.m.

I denne tillatelsen er de forholdene som antas å ha de største miljømessige konsekvensene regulert. Det er likevel virksomhetens ansvar å sørge for at evt. forurensningskilder som ikke er regulert i denne tillatelsen, ikke fører til skade eller ulempe for omgivelsene og at miljøbelastningen holdes på et lavest mulig nivå. Personer og virksomheter som håndterer avfall har plikt til å forholde seg til gjeldende personvernlovgivning, herunder lov om personregistre og sikkerhetsforskrifter i medhold av annen lovgivning.

Tillatelsen fritar ikke anleggseier for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsreglene, jfr. forurensningslovens § 10, annet ledd og forurensningslovens kap. 8.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth
nestleder
(e.f.)

Anne Sundet Tangen

Vedlegg: vilkår til tillatelse

Saksbehandlers telefon: 74 16 80 65

Kopi av brev med vedlegg til: Mattilsynet Distriktskontoret for Sør- Innherred	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Naturvernforbundet i Nord- Trøndelag	Postboks 132	7702	STEINKJER
Nils Erik Haugskott	Mule	7600	LEVANGER
Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk		7736	STEINKJER
Odd Austmo	Buran	7600	LEVANGER
Gunn og Halvor Bjørken	Jamtlandsvegen 733	7650	VERDAL
Innherred samkommune Enhet for Plan, byggesak, oppmåling	Postboks 130	7601	LEVANGER
Nord-Trøndelag fylkeskommune	Fylkets Hus	7735	STEINKJER
Roar Magnus Kvernmo	Ness	7650	VERDAL
Ståle Matberg	Buran	7600	LEVANGER
Innherred Vekst AS	Vektergt. 9	7650	VERDAL
Stein Veie Rosvoll	Jamtlandsvegen 581	7650	VERDAL
Annar Kristian Ness	Jamtlandsvegen 601A	7650	VERDAL
Arbeidstilsynet 10. distrikt	Postboks 4368 Hospitalsløkkan	7417	TRONDHEIM
Kirsten Lange, AS Helge-Rein-By Brug	Helgesv. 2	7716	STEINKJER
Kværna G A Nilsen	Bringebær v 2	7600	LEVANGER
Retura IR AS	Russervn 10	7650	VERDAL
Sametinget	Miljø- og kulturavdelingen	7760	SNÅSA
Verdal kommune	Rådhusgt 17	7650	VERDAL
Verdal kommune Ressurssenter Helse omsorg og velferd	Rådhusgt 17	7650	VERDAL
Camilla Hallan	Vinne	7650	VERDAL
Magne Okkenhaug	Buran nordre	7600	LEVANGER
Olav Ravlo	Gustad Østre	7600	LEVANGER
Statens Vegvesen Region Midt	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Asbjørg Vangstad Marken, Sverre Olav Marken	Ravlovegen 245	7600	LEVANGER
Cambi AS	Solbråv. 10	1383	ASKER
Innherred renovasjon	Russervn 10	7650	VERDAL
Norges Vassdrag og Energidirektorat	Postboks 5091 Majorstua	0301	OSLO
Reindriftsforvaltningen i Nord- Trøndelag		7760	SNÅSA
Bjørn Buran	Buran	7600	LEVANGER
Eldrid Anita Indstad	Skjørdalsskardet 89	7650	VERDAL
Johannes Balgaard	Skjørdalsskardet 22	7650	VERDAL
Kommunelegen i Verdal		7650	VERDAL
Petter Bjartnes	Stiklestad alle 223 A	7650	VERDAL
Rune Olav Ness	Jamtlandsvegen 535 A	7650	VERDAL
Statskog SF	Serviceboks 1016	7809	NAMSOS
Vinne skilag v/Vidar Holm	Glimmerv. 8	7650	VERDAL
Arve Halvard Kålen	Vinne	7650	VERDAL
Einar Hermann Floan	Skjørdalsskardet 87	7650	VERDAL
Gruppestyre landbruk i Verdal Næringsforum	Inger Bjartnes	7650	VERDAL
Sigbjørn Matberg	Gustad Østre	7600	LEVANGER
Verdal Næringsforum	Vektergt. 9	7650	VERDAL